

Preliminärt bokslut 2023

Linköpings kommun

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Förvaltningsberättelse	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Befolkningsutveckling	4
Arbetslöshet.....	6
Bostäder	7
Pensionsförpliktelser	8
Analys av resultat och ekonomisk ställning.....	9
Kommunens resultat.....	9
Kommunens balanskravsresultat	11
Kommunens resultatutjämningsreserv	11
Kommunens budgetavvikelser	12
Kommunens investeringar.....	18
Kommunens exploateringsverksamheten	19
Väsentliga personalförhållanden.....	20
Förväntad ekonomisk utveckling.....	22
Ekonomiska sammanställningar	23
Resultaträkning kommunen, preliminärt bokslut	23
Driftredovisning kommunen, preliminärt bokslut	24
Investeringsredovisning kommunen, preliminärt bokslut	25
Noter	26
Not 1 Redovisningsprinciper.....	26

Sammanfattning

Ekonomi

Linköpings kommuns resultat för 2023 visar plus 370 mnkr, vilket är 510 mnkr bättre än budgeterat. Det innebär att resultatutjämningsreserven som budgeterades till 140 mnkr inte behöver användas. Det lagreglerade resultatet efter balanskravsjusteringar som är rensat för effekten av realiserade vinster och förluster är plus 499 mnkr.

Kommunens resultaträkning och budgetavvikelse, mnkr

	Preliminärt bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse bokslut 2023	Avvikelse bokslut 2022
Nämnderna	-10 449	-10 391	-58	-24
Exploateringsverksamheten	76	78	-3	168
Pensionsenheten exkl finansiell kostnad	-224	-156	-69	3
Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet, intern ränta	43	-38	82	125
Skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning	10 276	10 018	258	232
Finansnetto	654	349	305	-963
Ianspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		140		0
Årets resultat	370	0	510	-462
Resultat efter balanskravsjusteringar	499			429

I resultatet ingår några större budgetavvikelser.

- Uppgången på de finansiella marknaderna och realisationsvinsterna av försäljning placeringar under året innebär en positiv budgetavvikelse för finansnettot med 305 mnkr.
- Skatteintäkter har ökat med 258 mnkr mer än budget genom bättre utveckling för rikets skatteunderlag.
- Pensionskostnaderna är 71 mnkr högre än budget, varav 69 mnkr är inom pensionsenheten.
- För kommunstyrelsens resurs- och reservmedel samt justering för försenad nytillkommen verksamhet uppgår budgetavvikelsen till plus 82 mnkr.
- Nämnderna har en samlad budgetavvikelse med minus 58 mnkr.
  - Sektor Vårld och socialpolitik visar en budgetavvikelse med minus 110 mnkr, där de största avvikelserna är social- och omsorgsnämnden som visar ett negativt resultat om 53 mnkr, Leanlink ett negativt resultat om 86 mnkr och äldrenämnden ett överskott om 20 mnkr.
  - Sektor Utbildning, kultur och fritid visar en negativ budgetavvikelse om 36 mnkr, där barn- och ungdomsnämnden står för minus 56 mnkr.
  - Kommunstyrelsen visar på ett positivt resultat om 92 mnkr, där 52 mnkr är försäljning av tomträtter och 20 mnkr är elstöd, reglering av skatteinbetalning och pensionsavsättning för RTÖG.

Investeringarna för 2023 är 488 mnkr, vilket är 475 mnkr lägre än investeringsramen.

Investeringsutrymmet för simhallen har inte använts fullt ut i avvaktan på ett skiljedomsförfarande och investeringsramen för strategisk markreserv har inte förbrukats. Inom både Kultur- och fritidsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden finns försenade och framflyttade projekt, bland annat Ullevileden.

Personal

Antalet medarbetare är 10 259 personer, en minskning med 261 jämfört med föregående år. Det motsvarar 9 122 årsarbetare. Dessutom tillkommer 1 745 personer med timlön. Andelen externa personalavgångar under året är 9,9 procent och har därmed minskat med 0,2 procentenheter sedan föregående år. Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning har ökat med 1,3 procentenheter till 87 procent. Den totala sjukfrånvaron är 8,0 procent, en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Den direkta personalkostnaden¹ under året uppgick till 4 236 mnkr, en ökning med 191 mnkr jämfört med 2022. Sjuklönekostnaden uppgick till 126 mnkr, en minskning med 16 mnkr jämfört med föregående år.

¹ Exklusive sociala avgifter, pensioner och övriga personalkringkostnader

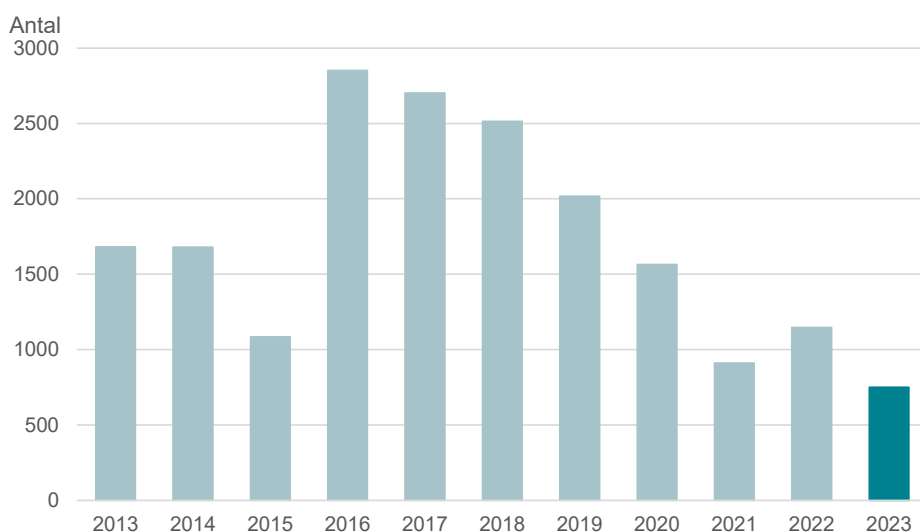
Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas i enlighet med 11 kapitlet i Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen ska ge en övergripande bild av Linköpings kommuns verksamhet det gångna året.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

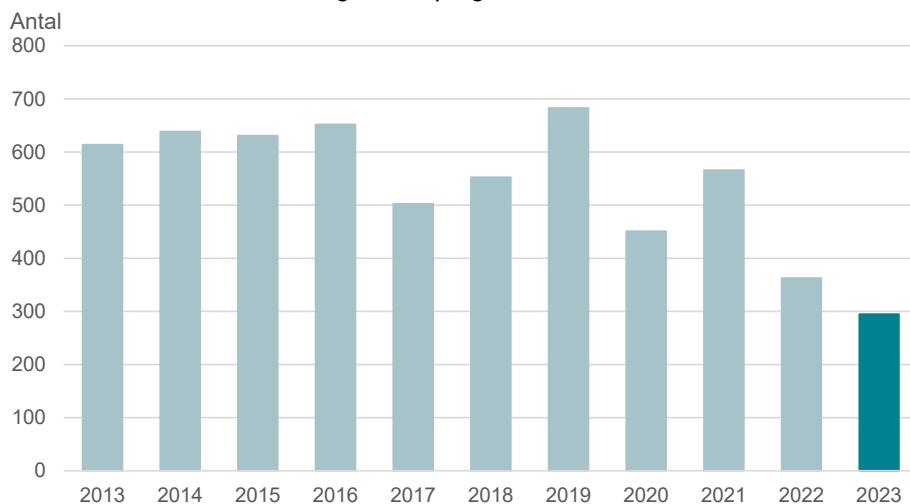
Årlig befolkningstillväxt i Linköpings kommun 2013–2023

Folkmängden fortsatte att öka i Linköpings kommun under 2023, ökningstakten var dock något lägre än året före och den lägsta nivån som redovisats för något år under det senaste decenniet.

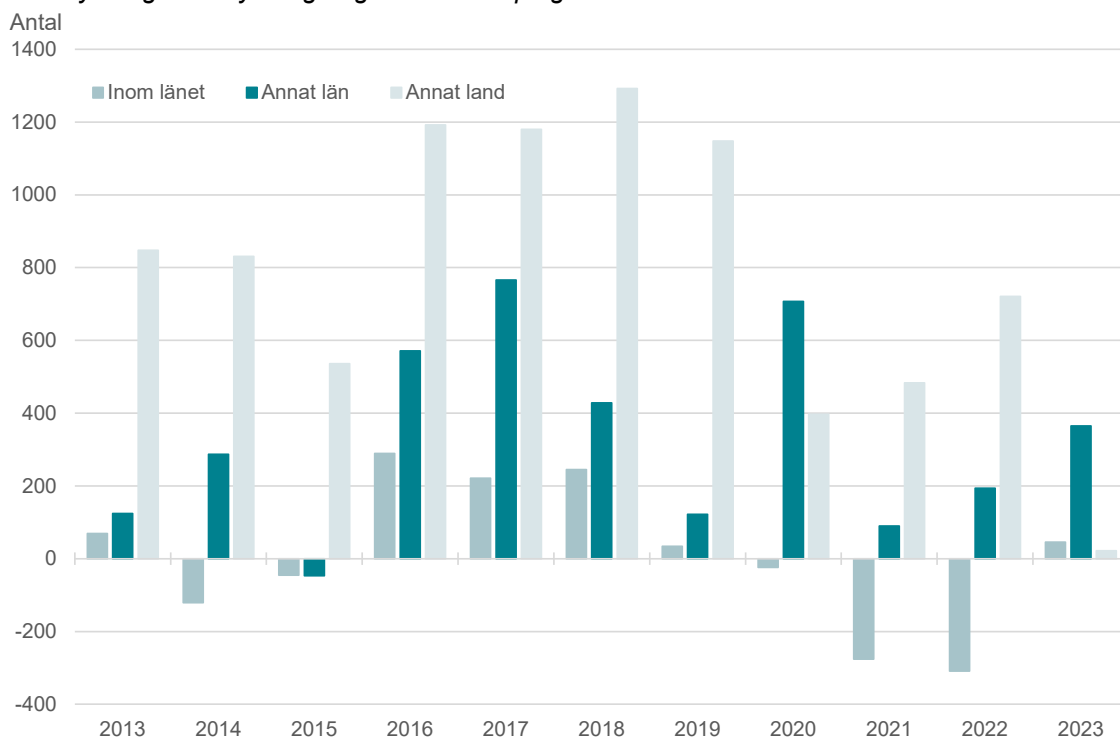
Folkmängden ökade preliminärt med ungefär 750 personer upp till drygt 167 400 invånare. Jämfört med kommunens befolkningsprognos ökade kommunens befolkning med ungefär 600 färre personer än förväntat under året. Den svagare utvecklingen jämfört med prognosen beror på att färre barn än förväntat föddes, samt framförallt på att Skatteverket på Regeringens uppdrag har påbörjat en granskning av kvaliteten i befolkningsregistret. För Linköpings del har det medfört att ungefär 400 personer under hösten har avregistrerats från folkbokföringen då de inte längre bedöms vara bosatta i landet. De avregistrerade personerna har registermässigt noterats som utflyttade till annat land.

Födelseöverskottets utveckling i Linköpings kommun 2013–2023

Födelseöverskottet under 2023 var det lägsta sedan 2004. Antalet födda barn uppgick preliminärt till 1 560 och antalet avlidna till 1 260 personer. Antalet födda barn var det lägsta sedan 2004, samtidigt som antalet avlidna var något fler än året före. Födelseöverskottet var därmed ungefär 70 personer lägre 2023 än 2022.

Nettoflyttning efter flyttningsregion för Linköpings kommun 2013–2023

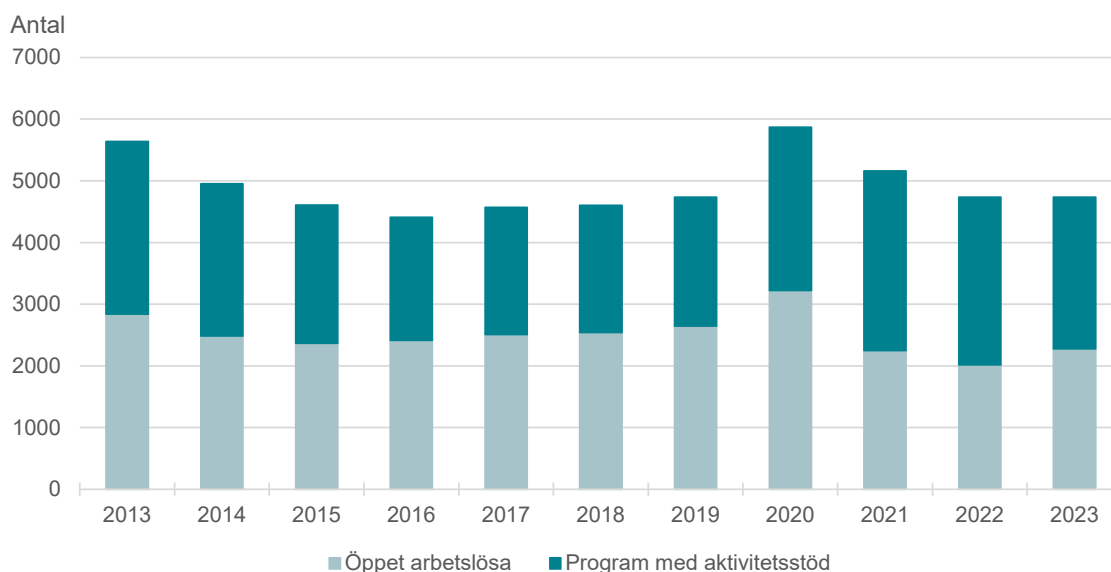

Flyttningen både till och från kommunen var fortsatt omfattande under 2023 och både in- och utflyttningen befann sig på höga nivåer. Inflyttningen under minskade dock 2023 med ungefär 400 personer jämfört med året före medan utflyttningen minskade med närmare 130 personer. Det positiva flyttningsnettot berodde i första hand på minskad utflyttning till andra län.

Under 2023 visades för första gången på tre år åter ett positivt flyttningsöverskott i relation till andra kommuner i Östergötlands län. Det redovisade flyttningsnettot i förhållande till andra länder var det lägsta sedan 1974. Till övervägande del var det svaga flyttningsnettot i relation till andra länder av teknisk karaktär, då ungefär 400 personer under hösten tekniskt har avregistrerats av Skatteverket och noterats som utflyttade till annat land.

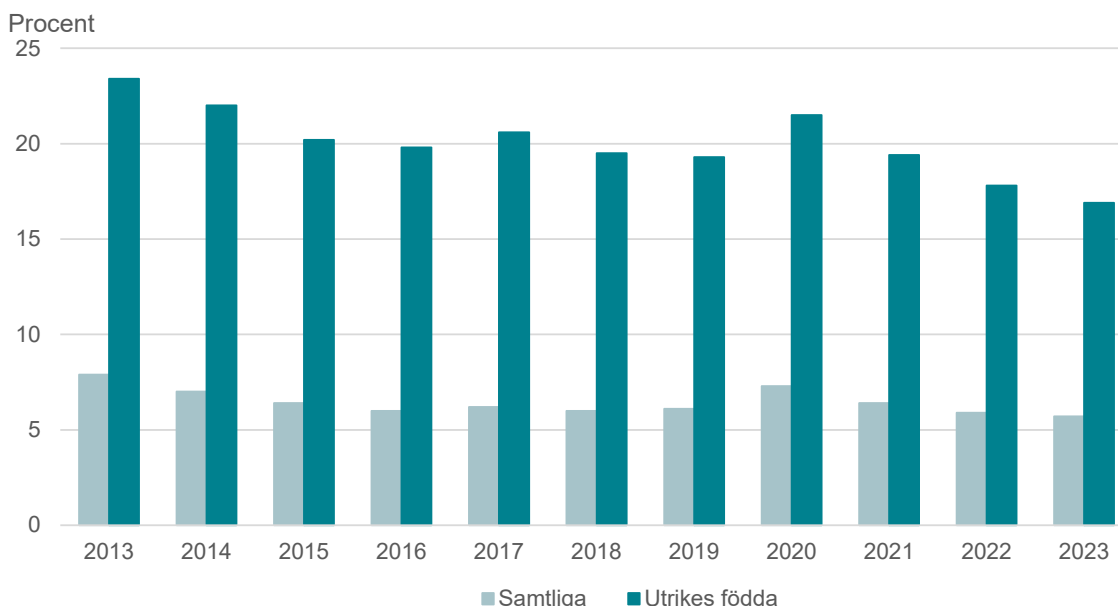
Arbetslöshet

Antal arbetslösa 16–65² år i Linköping i oktober 2013–2023

Arbetslösheten var i stort sett oförändrad i Linköping under 2023. Antalet öppet arbetslösa samt personer i program med aktivitetsstöd uppgick i oktober 2023 till 4 735 personer, vilket var en person mer än vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare. Andelen öppet arbetslösa uppgick till 2,7 procent av arbetskraften och andelen personer i program med aktivitetsstöd till 3,0 procent. Summerat innebär det med andra ord att 5,7 procent av arbetskraften i åldern 16–65 år var inskrivna som arbetslösa, vilket var 0,2 procentenheter lägre än ett år tidigare.

Andel arbetslösa av arbetskraften inklusive program med aktivitetsstöd 16–65 år i Linköping i oktober 2013–2023

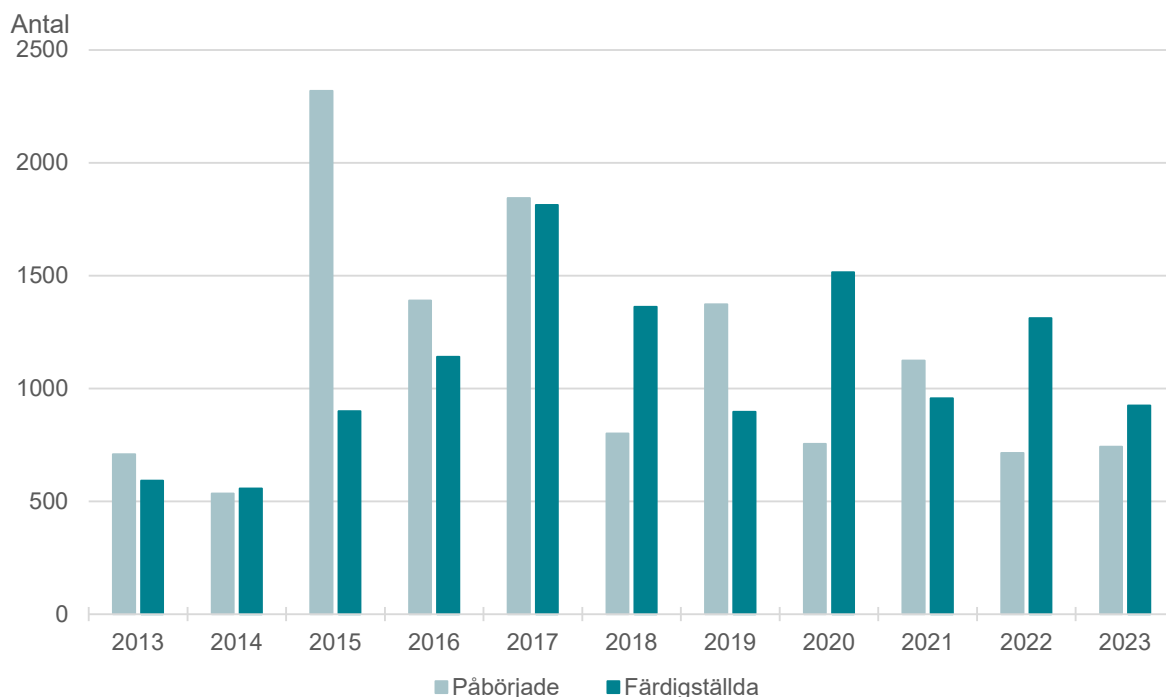

16,9 procent av de utrikes födda var arbetslösa, inklusive program med aktivitetsstöd, vilket var 0,9 procentenheter lägre än ett år tidigare. Det är den lägsta arbetslösheten som har redovisats för de utrikes födda på 15 år.

² Uppgifterna för 2013–2022 avser åldern 16–64 år

Bostäder

Antal påbörjade och färdigställda lägenheter i nybyggda hus 2013–2023

Antalet påbörjade bostäder ökade något under 2023. 742 bostäder påbörjades under året, vilket var 28 fler än under föregående år, men ändå det näst lägsta antalet påbörjade bostäder sedan 2014.

Under 2023 färdigställdes i nybyggda hus 924 bostäder i Linköpings kommun, vilket var 388 färre än 2022. I uppgifterna om antalet nybyggda bostäder ovan ingår inte ombyggda hus. Under 2023 färdigställdes 190 lägenheter i ombyggda hus och summeras dessa med dem färdigställda i nybyggda hus uppgår antalet nya bostäder till 1 114 stycken.

Pensionsförpliktelser

Linköpings kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Det innebär att merparten av kostnaden för de anställdas pensioner har belastat det år då de intjänades. Pensionsförpliktelserna för pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen) är 2,3 miljarder kronor och har successivt minskat mellan åren, vilket beror på att den utgjordes av förmånsbestämd pension som nu minskar vartefter pensionsutbetalningar sker.

Pensioner som är intjänade från och med 1998 utgörs till största delen av avgiftsbestämd pension vilket inte leder till att pensionsavsättningen ackumuleras utan utbetalas varje år till den pensionsförvaltare som den anställde valt. För att täcka årets intjänande av pensionskostnader görs ett påslag på lönekostnaden för respektive verksamhet, vilket innebär att den nyintjänade pensionen finansieras inom respektive nämnds budgetramar. Detta gav en intern intäkt i form av kalkylerad pensionskostnad hos den centrala pensionsenheten för år 2023 på 342 mnkr, vilket innebär att nettokostnaderna för pensionsenheten blev drygt 69 mnkr högre än budgeterat. Totalt sett har pensionsenheten haft en budgetram för år 2023 på 265 mnkr och har i bokslutet för 2023 en sammanvägd nettokostnad och finansiell kostnad på 71 mnkr högre än budget.

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet för de externa placeringarna har ökat under 2023. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2023 till 2,2 miljarder kronor vilket är en ökning jämfört med årsskiftet 2022 då de uppgick till 2,0 miljarder kronor. Placeringarna motsvarade den 31 december 100 procent av pensionsavsättningen som är intjänad från och med 1998. Konsolideringsgraden (det vill säga så stor andel av de prognostiserade utbetalningarna som kan finansieras med externa placeringar) för pensioner intjänade före 1998 har minskat från 44 procent i bokslut 2022 till 41 procent den 31 december 2023 då pensionsförpliktelserna ökat betydligt mer än marknadsvärdet för placeringarna.

En ny överenskommelse om pension tecknades mellan parterna i december 2021. Överenskommelsen gäller från den 1 januari 2023 och innebär högre kostnader då nivån höjs. Syftet med överenskommelsen är att sektorn ska kunna möta behovet av ett förlängt och förändrat arbetsliv, att behålla och rekrytera medarbetare samt att genom en övergång till ett avgiftsbestämt pensionssystem göra det möjligt att förutse kostnaderna och över tid minska de snabbt ökande pensionsskulderna. Även ökningen av prisbasbeloppet ger ökad pensionskostnad främst under 2023 och 2024. Prisbasbeloppet används för värdesäkring av pensionerna vilket innebär att pensionsavsättningarna kommer att öka under kommande år.

Den nya överenskommelsen om pension innebär att kommunerna går från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem, vilket ger mer förutsägbara kostnader. Premienivåer är mer jämförbara med övriga arbetsmarknaden och ger mer tydliga och attraktiva villkor.

Kommunens pensionsförpliktelser inkl löneskatt gentemot anställda och politiker, mnkr

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Pensioner intjänade före 1998	2 419	2 367	2 325	2 247	2 288
Pensioner intjänade fr.o.m. 1998	789	867	977	1 024	1 272
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	3 208	3 234	3 302	3 271	3 560
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde finansiella placeringar (för 2023 avser värdet per den 31 december)	1 859	1 951	2 219	2 013	2 220
Återlånade medel	1 349	1 282	1 083	1 258	1 340
Konsolideringsgrad pensioner intjänade fr.o.m. 1998	100%	100%	100%	100%	100%
Konsolideringsgrad pensioner intjänade före 1998	44,2%	45,8%	53,4%	44,0%	41,4%

Analys av resultat och ekonomisk ställning

Kommunens resultat

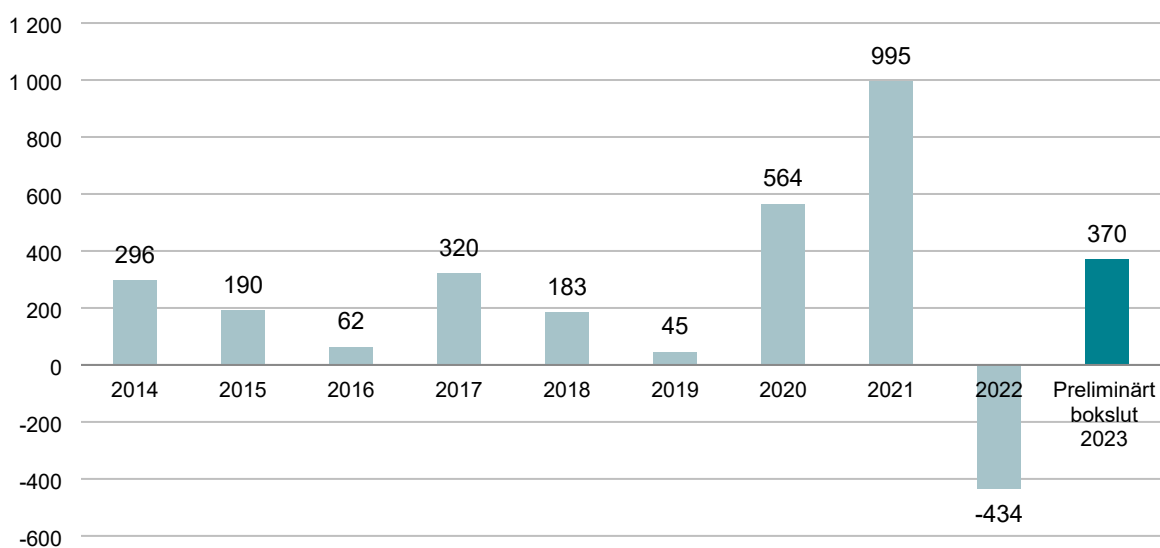
Kommunens resultat för 2023 uppgår till plus 370 mnkr, vilket motsvarar 3,6 procent av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Omsättningen under 2023 för Linköpings kommun är 12,3 miljarder kronor.

Att årets resultat är positivt betyder att resultatutjämningsreserven (RUR) vare sig behöver eller kan användas, vilket höjd var taget för i budget med 140 mnkr för att nå ett nollresultat. Överskottet kommer till allra största delen från ett starkt finansnetto som innehåller både realiserade och orealiserade vinster, samt skatteintäkter som ökat gentemot budgeterad nivå.

För år 2022 uppgick resultatet till minus 434 mnkr. Jämfört med förra året har verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster ökat med 7,7 procent (744 mnkr) och skatteintäkterna har ökat med 4,4 procent (428 mnkr). Verksamhetens resultat före finansiella poster är utifrån detta lägre än förra året. Även om skatteintäkterna är högre än budgeterat, så har samtidigt inflationen varit ännu högre. Detta innebär en real urholkning av kommunsektorns inkomster.

Finansnettot är plus 654 mnkr för 2023, vilket är 1 290 mnkr bättre jämfört med förra året. Under 2023 har kommunen sålt av finansiella placeringar för att lösa lån inom Stadshus AB på sammanlagt 5,45 miljarder kronor. Detta har genererat både realiserade vinster och förluster för kommunen, men där vinsterna är betydligt större. Samtidigt har tidigare års orealiserade vinster och förluster återförts. Tillsammans med marknadsvärderingen av den kvarvarande placeringsportföljen, har kommunen under 2023 orealiserade vinster och förluster till ett värde av minus 197 mnkr, vilket beror på att stora orealiserade vinster tagits i tidigare års resultat.

Kommunens resultat för åren 2014–2023, mnkr

Linköping redovisar sedan 1998 pensionerna enligt fullfundsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Det innebär att merparten av kostnaden för de anställdas pensioner har belastat det år då de intjänades. Kommunen har externa placeringar för att likvidmässigt finansiera stora delar av utbetalningarna.

Kommunens intäkter och kostnader

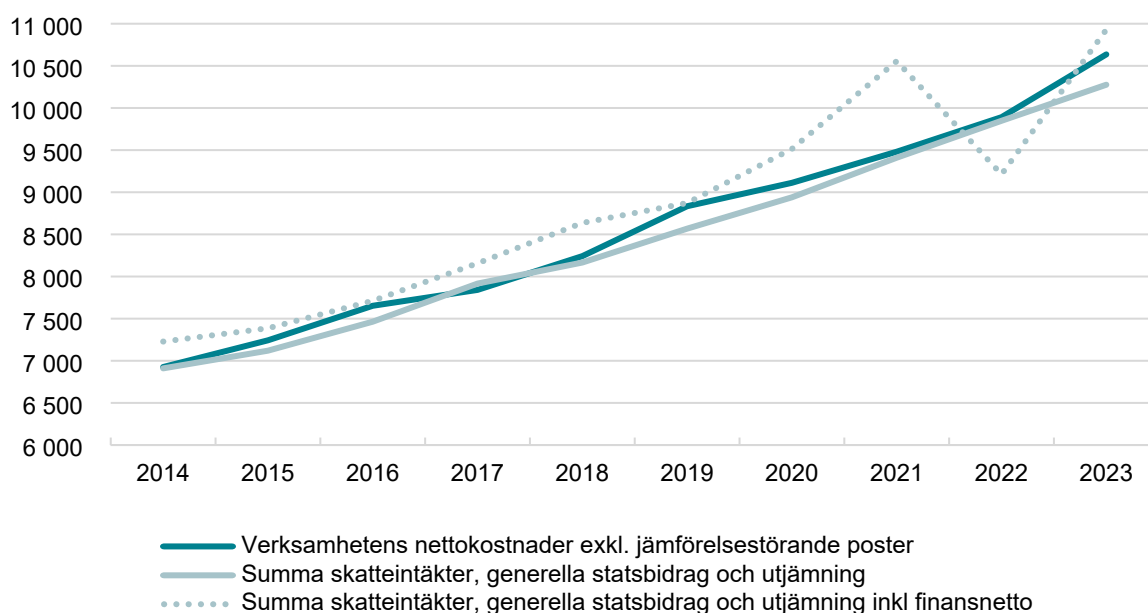
Kommunens största intäkter är skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning mellan Sveriges kommuner som för 2023 är drygt 10 miljarder kronor. Det motsvarar nästan 80 procent av kommunens samlade intäkter.

Linköping har även en stor andel finansiella intäkter jämfört med andra kommuner. Kommunens övriga intäkter består bland annat av taxor och avgifter samt hyresintäkter och arrenden.

En av kommunens indikatorer säger att verksamhetens nettokostnad ska vara mindre än 100 procent av skatteintäkter och finansnetto för att skapa utrymme till att finansiera investeringarna med egna medel. För 2023 är andelen 97,3 procent. Finansnettot varierar stort mellan åren med anledning av att de finansiella placeringarna marknadsvärderas och det därför ingår orealiserade vinster och förluster i resultatet. Därför är det intressant att följa även verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkterna som är kommunens huvudsakliga finansiering. För 2023 är verksamhetens nettokostnader exkl. jämförelsestörande poster 103,5 procent av skatteintäkterna.

I och med att kommunen växer, samt med den inflation som varit, ökar både verksamhetens nettokostnader och skatteintäkterna. För att ha en hållbar utveckling bör inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkterna. Nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster har ökat med 7,7 procent jämfört med föregående år och skatteintäkterna har ökat med 4,4 procent. De tillfälligt ökade kostnaderna för uppräknade pensionsförpliktelser har inte hanterats som en jämförelsestörande post. Dessa utgör ungefär en dryg procentenhet av nettokostnadsökningen, medan den ökning som härrör till det nya pensionsavtalet, och därmed är en beständig ökning, utgör strax under en procentenhet.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen, mnkr

Kommunens två största kostnadsslag är personalkostnader och köp av verksamhet. För 2023 uppgår andelen till 71 procent, vilket varit relativt stabilt under de senaste åren. Det som påverkar kommunens kostnadsökningar mest är personalkostnader som ökat med 9 procent, vilket innebär 506 mnkr. Av dessa påverkar ökade pensionskostnader med närmare 230 mnkr. Enbart sett till de direkta personalkostnaderna (exklusive sociala avgifter, pensioner och övriga personalkostnader) har de ökat med 4,5 procent.

Lokalkostnader och avskrivningar är två andra kostnadsslag som är viktiga att följa. Lokalkostnaderna har ökat med 7,6 procent, vilket innebär 101 mnkr och avskrivningskostnader har ökat med 17 procent, vilket innebär 40 mnkr. Om lokalkostnader och avskrivningar ökar sin andel av totala kostnader så minskar utrymmet för övrig verksamhet. Andelen för 2023 är 13,5 procent, vilket är 0,2 procentenheter högre än 2022. Rensat från de tillfälliga pensionskostnaderna går det se att lokalkostnader och avskrivningskostnader ökar ännu mer i andelen av totala kostnader, till 13,7 procent. Förändringen är viktiga att följa för att kunna anpassa verksamheten.

Sammantaget uppgår personalkostnader, köp av verksamhet, lokalkostnader och avskrivningar till 84 procent av verksamhetens bruttokostnader. Övriga 16 procent går till största delen till tjänsteköp, material och ekonomiskt bistånd.

Kommunens balanskravsresultat

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster samt effekterna av marknadsvärderingen av de finansiella placeringarna med i resultatet. På grund av de uppgångar som varit på de finansiella marknaderna under året, ingår ett realiserat resultat för de finansiella placeringarna i resultatet som räknas bort i balanskravsutredningen. Denna summa kan variera kraftigt mellan månaderna, beroende på börsens upp- och nedgångar. Balanskravsresultatet innehåller även återföring av realiserade vinster och förluster från den försäljning av placeringar som skett under året.

Utöver realiserade vinster och förluster i värdepapper ingår realisationsvinster inom kommunstyrelsens verksamhet med 52 mnkr för försäljning av tomträtter under mars månad, samt försäljning av bostadsrätter inom barn- och ungdomsnämnden med närmare 6 mnkr.

Kommunen visar ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 499 mnkr för 2023, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Kommunens balanskravsresultat, mnkr

	Bokslu t 2023	Bokslu t 2022	Bokslu t 2021	Bokslu t 2020	Bokslu t 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	370	-434	995	565	698
Samtliga realisationsvinster	-58	-2		-57	-6
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	197	865	-378	-327	-653
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-10	-	104	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	499	429	721	181	39
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-58	-92	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Balanskravsresultat	499	429	663	89	39

Då värdeförändringen år 2023 av pensioner intjänade före 1998 redovisas mot eget kapital enligt beslut i kommunfullmäktige i samband med budget för 2023, så innebär det att balanskravsresultatet således är 185 mnkr högre än enligt den princip som följts under tidigare år. Ett korrigerat balanskravsresultat för jämförelse med tidigare års resultat skulle således vara 313 mnkr.

Kommunens resultatutjämningsreserv

Avsikten med resultatutjämningsreserven är att ge en möjlighet för kommuner och regioner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Syftet med resultatutjämningsreserven är alltså att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag.

Under eget kapital finns en resultatutjämningsreserv om 300 miljoner kronor som kan användas för att vid behov kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt Linköpings kommuns riktlinjer får resultatutjämningsreserven uppgå till högst 5 procent av skatteintäkterna, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag, vilket motsvarar drygt 513 miljoner kronor.

Det lägsta av antingen årets resultat eller årets resultat efter balanskravsjusteringar används vid bedömning av om reservering till resultatutjämningsreserv får göras enligt 11 kap. 14 § kommunallagen. Reservering av medel till resultatutjämningsreserven beslutas i samband med att årsredovisningen behandlas i kommunfullmäktige.

Kommunens budgetavvikelser

Årets resultat för 2023 är plus 370 mnkr, vilket är 510 mnkr bättre än budgeterat. Detta innebär att resultatutjämningsreserven som budgeterades till 140 mnkr inte behöver användas.

I resultatet ingår några större budgetavvikelser:

- Uppgången på de finansiella marknaderna och realisationsvinsterna av försäljning placeringar under året innebär en positiv budgetavvikelse för finansnettot med 305 mnkr.
- Skatteintäkterna har ökat med 258 mnkr mer än budget på genom bättre utveckling för rikets skatteunderlag.
- Pensionskostnaderna är 71 mnkr högre än budget, varav huvuddelen på 69 mnkr är inom pensionsenheten.
- För kommunstyrelsens resurs- och reservmedel samt justering för försenad nytillkommen verksamhet uppgår budgetavvikelsen till plus 82 mnkr.
- Nämnderna har en samlad budgetavvikelse med minus 58 mnkr.

Kommunens resultaträkning och budgetavvikelse, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikel se bokslut 2023	Budget- avvikels e i oktober	Budget- avvikel se i augusti	Budget- avvikel se i mars	Budget avvikel se bokslut 2022
Nämnderna	-10 449	-10 391	-58	-35	-41	-49	-24
Exploateringsverksamheten	76	78	-3	-3	-5	43	168
Pensionsenheten exkl finansiell kostnad	-224	-156	-69	-63	-63	-68	3
Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet, intern ränta	43	-38	82	78	38	20	125
Skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning	10 276	10 018	258	175	205	72	232
Finansnetto	654	349	305	87	230	438	-963
lanspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		140					0
Årets resultat	370	0	510	239	364	457	-462
Resultat efter balanskravsjusteringar	499						429

Budgetavvikelser för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Kommunfullmäktige fastställde budgeten den 6 december 2022. Utfallet för 2023 visar att skatteintäkterna ökat med 258 mnkr mer än budget. Av dessa utgör skatteintäkterna och fastighetsavgift 204 mnkr och utjämningsystemet 54 mnkr. Skatteintäkterna beror främst på en starkare utveckling av skatteunderlag i riket, vilket under 2023 i huvudsak beror på starkare utveckling av lönesumman för 2023 och en högre slutavräkning för 2022. Utjämningsdelarna innehåller en något högre förstärkning av det generella statsbidraget än i budget med 7 mnkr, samt kompensation för ändrade regler i reseavdraget på 18 mnkr.

Budgetavvikelser för finansnettot

De finansiella marknaderna har haft ett oroligt år med börser som gått både upp och ner men framförallt räntor som kraftigt stigit under året. Riksbanken har stadigt ökat styrräntan och per 31 december hade Sverige en styrränta om 4 procent, vilket påverkade den rörliga räntan och således de räntebärande placeringarna. Börsen har under året agerat volatil men under sista månaden 2023 klättrade Stockholmsbörsen (SIX PRX) upp och stängde året på plus 19 procent.

Kommunens finansnetto, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Utdelning	168	174	-6
Placeringar	557	258	299
Övriga finansiella intäkter	142	40	102
Finansiella intäkter	867	472	395
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse (inkl. räntekostnad och basbeloppsuppräknig)	-111	-109	-2
Övriga finansiella kostnader	-102	-14	-88
Finansiella kostnader	-213	-123	-90
Summa finansnetto	654	349	305

Avvikelsen i finansnettot jämfört med budget beror till största del på placeringsportföljerna och den stigande räntan. Redovisningen av placeringarna i finansnettot är netto av intäkter och kostnader. Posten består av realiserade vinster som uppkommit då kommunen sålt av placeringar och överfört aktieägartillskott till Linköpings Stadshus AB till ett värde av 5 450 mnkr enligt beslut KS 2022–668. Posten består även av orealiserade vinster som uppkommer vid marknadsvärderingen och återföring av orealiserade vinster som bokats upp tidigare.

Posterna övriga finansiella intäkter och övriga finansiella kostnader består till stor del av ränteintäkter och räntekostnader. Avvikelsen mellan utfall och budget beror på att den stigande räntan påverkat både våra ränteintäkter och räntekostnader. Dessa tar till stor del ut varandra.

Utdelning från Linköping Stadshus AB har skett enligt plan, medan årlig utdelning från Kommuninvest på 6 mnkr ej utfallit under 2023.

Budgetavvikelser för resurs- och reservmedel samt intern ränta

Intern finansiering, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Kommunstyrelsens resursmedel	0	14	14	0
Reserv pris och lön	0	26	26	0
Förсенad nytillkommen verksamhet	0	41	41	0
Intern ränta	-43	-43	-1	-32
Ersättning från staten för sjuklönekostnader under Corona pandemin	0	0	0	-32
Summa intern finansiering	-43	38	82	-64

Kommunen hade i budget för 2023 resursmedel om 30 mnkr att fördela till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen. Under året fördelades 16,5 mnkr ut, vilket innebär ett överskott om 13,5 mnkr. Resursmedel har använts till upprustning av boende för våldsutsatta kvinnor, lågtröskelboende, anläggningsbidrag till föreningar, diverse trygghetsåtgärder och underhåll av badplatser enligt beslut i kommunstyrelsen (KS 2023-910).

I budget för reserv för pris och lön fanns för 2023 drygt 47 mnkr. Under året har 21 mnkr av reserv för pris (9,3 mnkr) och lön (11,7 mnkr) fördelats till äldrenämnden, social- och omsorgsnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt bildningsnämnden enligt beslut i kommunstyrelsen (KS 2023-91). Kompensation för pris och lön är för nytt avtal för Kommunal och ökade hyror externa fastighetsägare. Överskottet för reserver blir drygt 26 mnkr för år 2023.

Justering för försenad nytillkommen verksamhet ger ett överskott på cirka 41 mnkr där 31 mnkr är för försenad driftstart av simhallen och 5 mnkr är för försenad driftstart Vasahallen. Övriga återförda medel är för Fenomenmagasinet och olika idrottsanläggningar.

Intäkterna för den interna räntan har ökat under 2023 jämfört med 2022, även om räntesatsen på 1 procent kvarstod. Ökningen beror främst på aktiveringen av simhallen, men även vissa andra nya anläggningar.

Budgetavvikelser för pensionsenheten

Pensionskostnaden för 2023 visar på ökade kostnader med 73 mnkr jämfört med budgeten. Av dessa avser 2 mnkr kostnader för uppräknig av pension innan 1998, vilket enligt beslut i kommunfullmäktige i samband med budget 2023 ska belasta det egna kapitalet. Resterande 71 mnkr blir en ökad kostnad i resultatet för 2023 där 2 mnkr redovisas på finansnettot och 69 mnkr på pensionsenheten.

Förändringen av pensionskostnaden 2023 mot budget kan förklaras av högre pensionsavsättning där främsta orsaken är att fler anställda kvarstår i avtalet KAP-KL än vad som tidigare antogs. Av samma orsak är prognosen för den avgiftsbestämda pensionen högre. Den avgiftsbestämda pensionen ökar som resultatet av avtalsvalet där fler personer går över till AKAP-KR och därmed högre avgiftssats.

Budgetavvikelser för exploateringsverksamheten

Kommunens exploateringsverksamhet visar ett överskott på 76 mnkr, vilket är något lägre än det budgeterade beloppet på 78 mnkr. Få marköverlåtelse har genomförts under året.

Budgetavvikelser för nämnderna

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Nämnderna har en budgetavvikelse med minus 58 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar närmare 0,6 procent av deras samlade budget. Till målet för en hållbar ekonomi finns en indikator som säger att nämndernas sammantagna avvikelse mot budget bör vara mindre än 1 procent. I nämndernas resultat för 2023 ingår ett plusresultat inom kommunstyrelsen där 52 mnkr är kopplat till försäljning av tomträtter.

Nämndernas budgetavvikelse, mnkr

	Bokslut 2023	Prognos helår 2023 okt	Prognos helår 2023 aug	Prognos helår 2023 mars	Bokslut 2022
Kommunstyrelsen	92	92	82	54	26
Verksamhetsstöd och service	-2	1	4	3	8
Övriga nämnder	1	0	0	-1	0
Summa	91	94	86	56	34
Äldrenämnden	20	30	30	0	-13
Leanlink äldreomsorg	-40	-46	-46	-39	-25
Social- och omsorgsnämnden	-53	-40	-35	-20	-13
Leanlink social omsorg	-46	-37	-37	-37	-17
Arbetsmarknadsnämnden	10	11	4	0	15
Överförmyndarnämnden	-1	-1	-1	0	2
Summa sektor Vårld och socialpolitik	-110	-83	-86	-96	-52
Barn- och ungdomsnämnden	-56	-50	-38	0	-30
Bildningsnämnden	17	7	0	-5	21
Kultur- och fritidsnämnden	3	0	0	0	0
Summa sektor Utbildning, kultur och fritid	-36	-43	-38	-5	-10
Samhällsbyggnadsnämnden	-1	0	1	0	0
Bygg- och miljönämnden	-2	-3	-3	-4	3
Summa sektor Samhällsplanering	-3	-3	-2	-4	3

Summa nämndernas budgetavvikelse	-58	-35	-41	-49	-24
---	------------	------------	------------	------------	------------

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 procent och uppgår till mer än minus 1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen, eller att det finns annat beslut om hur detta ska hanteras. Nämnder med ett underskott under 1 procent behöver inte redovisa en åtgärdsplan, men uppmanas att vidta åtgärder för att minska underskottet och vara i ekonomisk balans till kommande år.

Under året har social- och omsorgsnämnden, Leanlink och bygg- och miljönämnden fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för 2023 och för att vara i ekonomisk balans till 2024. Även barn- och ungdomsnämnden har utifrån det ökade underskottet på slutet av året uppmanats att ta fram en plan för att vara i ekonomisk balans till 2024.

Överförmyndarnämnden redovisar underskott som godkänts i samband med delårsrapport per den sista augusti utan åtgärdsplan, då underskottet är tillfälligt för 2023.

Nedan redovisas korta kommentarer till större avvikelser jämfört med budget för nämndernas. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds verksamhetsberättelse som behandlas av kommunfullmäktige den 23 april.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar 2023 ett överskott med 92 mnkr. Orsaken till överskottet är framförallt positiva avvikelser inom ej ordinarie verksamhet. Främst påverkas resultatet av tomträttsförsäljningar som skett under året och där reavinster på 52 mnkr bokförts hos kommunstyrelsen. Därutöver har det skett en minskad avsättning för pensioner kopplat till anställda inom Räddningstjänsten Östra Götaland. Det handlar om ett antal brandmän som tidigare (innan Kommunalförbundet bildades) varit anställda i Linköpings kommun och avsättningen har i år minskats med 11 mnkr. Härutöver har en reglering av för mycket inbetald skatt till Skatteverket avseende sociala avgifter gjorts med 4 mnkr. I september erhöll kommunen elstöd med motsvarande 6 mnkr som även detta bokfördes centralt hos kommunstyrelsen. Exkluderat ovan poster innebär således ett överskott med 20 mnkr för ordinarie verksamhet.

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service redovisar totalt sett ett resultat på minus 2 mnkr. Underskottet kan förklaras av att förvaltningen avsett finansiera utvecklingskostnader med överskott från löpande verksamhet, men att överskottet inte blev lika högt som prognostiserat. De verksamheter som avvek mest mot budget var LKDATA med överskott på 4 mnkr och ekonomiservice med underskott på 2 mnkr.

Äldrenämnden

Årets resultat för äldrenämnden slutar på ett överskott om 20 mnkr jämfört med budget. Samtliga verksamheter förutom förvaltningen redovisar positivt resultat för 2023. De största överskotten visar hemsjukvården med 11 mnkr, samt vård och omsorg om äldre med 9 mnkr. Inom hemsjukvården beror överskottet främst på att utförarna debiterat mindre utförd tid än budgeterat. Inom vård och omsorg om äldre är den huvudsakliga anledningen att budgeten för kompetensutveckling inte nyttjades fullt ut. I budgeten låg en extrasatsning på 10 mnkr utöver ordinarie budget för kompetensutveckling, samt medel från statsbidraget äldreomsorgslyftet. Hemtjänst och vårdboende visar på relativt sett mindre överskott och förvaltningen visar ett visst underskott kopplat till utrustning i samband med flytt till nya lokaler.

Leanlinks verksamheter inom äldreomsorg gick 40 mnkr sämre än budget. Både omställningskostnaderna för införande av dygnsvila samt omställningskostnader för införande av framtidens vård i hemmet som påverkar resultatet negativt. De högre verksamhetskostnaderna inom äldreomsorgen beror främst på bemanningssjuksköterskor men också verksamheter som bedrivs med generellt ökad vårdtyngd. Detta påverkar bland annat kostnader avseende rehab samt kommunsjukvård som baserad på ökad grad av somatik vilket medför ökad vårdtyngd och medicinsk komplexitet.

Social- och omsorgsnämnden

Resultatet för social- och omsorgsnämnden 2023 blev ett underskott om 53 mnkr. Insatser inom LSS, SFB och HSL gick back 38 mnkr vilket beror på skillnad i OPI-ersättningen för de externa boendena, ökade lokalkostnader, ökad kostnad till Försäkringskassan för assistans, uppstart nytt gruppboende samt ökad volym för externa placeringar. Insatser inom socialpsykiatri gjorde ett underskott om 9 mnkr vilket främst beror på skillnad i OPI-ersättning till externa boenden, ökade lokalkostnader samt externa placeringar med komplexa behov. Barn- och ungdomsvårdens underskott på 19 mnkr beror främst på ökade kostnader för dygnsplaceringar. Framförallt har kostnader relaterade till gängkriminalitet ökat. Missbruksvården hade dock lägre kostnad än budget och gjorde ett överskott med 8 mnkr.

För Leanlinks verksamheter inom social omsorg är underskottet på 46 mkr. Det är till stora delar kopplat till LSS där kostnaderna för personlig assistans överstiger ersättningsnivåerna. Utöver detta är det kostnader för lediga platser inom gruppboende som inte nyttjas, vilket innebär att intäkten för platsen försvinner men personalkostnaden finns kvar under den tid det tar att fördela om personalen. Kostnaderna har även ökat kopplat till rätten till önskad högre sysselsättningsgrad och en minskning av delade turer.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämndens resultat för helår 2023 innebär en positiv avvikelse jämfört med budget på 10 mnkr. Avvikelsen beror framför allt på ett stort överskott kopplat till ekonomiskt bistånd med 23 mnkr, som i sin tur dras ner något av ett underskott på vuxenutbildningen med 10 mnkr. Överskottet på ekonomiskt bistånd uppkommer framför allt på grund av färre utbetalningshushåll än på flera år och underskottet på vuxenutbildningen beror huvudsakligen på lägre interkommunala intäkter, ökade lokalkostnader, lägre statsbidrag samt ett vikande elevunderlag.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden visar på ett underskott om drygt 1 mnkr. Underskottet förklaras av en förändring som uppstått på grund av nämndens nya rutin för arvodesutbetalning. Den innebär ett underskott för nämnden 2023 men nämnden kommer ha en budget i balans 2024.

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde visar sammantaget för år 2023 ett underskott om 56 mnkr. Såväl nämndens anslagsdel som kommunala enheter visar underskott. Inom de kommunala enheterna visar förskolan ett negativt resultat om 8 mnkr och grundskolan 34 mnkr där enheterna inom årskurs F-6 står för nästan hela underskottet.

Den största budgetavvikelsen inom nämndens anslagsdel beror på att lokalkostnaderna har överskridit budget. Beslut som togs om effektivt lokalutnyttjande har haft en dämpande effekt på lokalkostnaderna år 2023 och kommer ge ytterligare effekt år 2024 och år 2025. Kostnaderna för skolskjutsar har också överskridit budget, på grund av att fler elever har beviljats skolskjuts under året samt prishöjning från Östgötatrafiken avseende läsårskort.

De kommunala enheterna har genom förändrat barn- och elevantal, haft svårt att ställa om sin organisation vilket visas i ett underskott främst avseende personalkostnader. Inom förskolan har verksamheten avseende omsorg för kvällar, nätter och helger haft svårigheter med anpassningen till nya budgetförutsättningar.

Bildningsnämnden

Bildningsnämndens ansvarsområde visar sammantaget för 2023 ett överskott på 17 mnkr, men de kommunala enheterna redovisar ett underskott på drygt 2 mnkr.

I nämndens anslagsdel är det gymnasiet som redovisar ett överskott medan anpassad gymnasieskola redovisar ett underskott. Gymnasieskolans överskott beror dels på att antalet inpendlande elever från andra kommuner varit betydligt fler än budgeterat vilket lett till högre intäkter i form av interkommunal ersättning hela 2023. Dessutom har nämnden haft lägre kostnader för eleversättning på gymnasiet till följd av färre elever på yrkesprogram under läsåret 22/23. På intäktsidan blev några statsbidrag högre än budgeterat, främst ersättning för asylsökande samt fjärde tekniskt år.

Inom anpassad gymnasieskola har det minskade antalet inpendlande elever medfört minskade intäkter från interkommunal ersättning. Samtidigt har ökat antal elever på individuella programmet lett till ökade kostnader för eleversättning.

Nämndens lokalkostnader inklusive städkostnader blev 9 mnkr högre än budgeterat, något som också kommer ha inverkan på kommande budgetår.

De kommunala enheterna redovisar sammantaget ett underskott på drygt 2 mnkr. Birgittaskolan står för största delen av underskottet framförallt till följd av för dåligt elevunderlag, men större delen av gymnasieverksamheterna har haft svårt att nå en budget i balans under 2023. Anpassad gymnasieskola redovisar istället överskott, vilket tyder på att resursfördelningen mellan verksamheterna är i behov av en översyn.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens resultat 2023 innebär en positiv avvikelse mot budget om 3 mnkr. Av detta redovisar nämnden ett överskott om 7 mnkr vilket till största del förklaras av överskott på anläggningssidan. Nämndens enheter redovisar ett negativt resultat om 4 mnkr, vilket till största del förklaras av underskott på Linköpings konst och museer, Kulturskolan och förvaltningskontoret.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott mot budget om 1,5 mnkr för 2023. Nämndens resultat påverkas mest av underskottet som orsakas av ökade kapitalkostnader, som är resultat av ökade investeringar och nämnden har arbetat med andra åtgärder för att få ekonomin i balans. På grund av den stora mängden snö som har föll under december fick nämnden vidta extra åtgärder i form av bortförsl av snömängder för att hålla vissa nyckelsträckor och korsningar körbara. Vinterväghållningen går med underskott med cirka 3 mnkr i jämförelse med budget där majoriteten av kostnaderna har uppkommit i slutet av 2023.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden redovisar i bokslutet för 2023 ett underskott om 1,7 mnkr. Bygglovsverksamheten går med underskott som en direkt konsekvens av marknadsläget inom byggbranschen där inflationen och nuvarande räntenivåer har kraftigt påverkat volym i jämförelse med tidigare åren. Minskningen avser både företags- och privatpersonären.

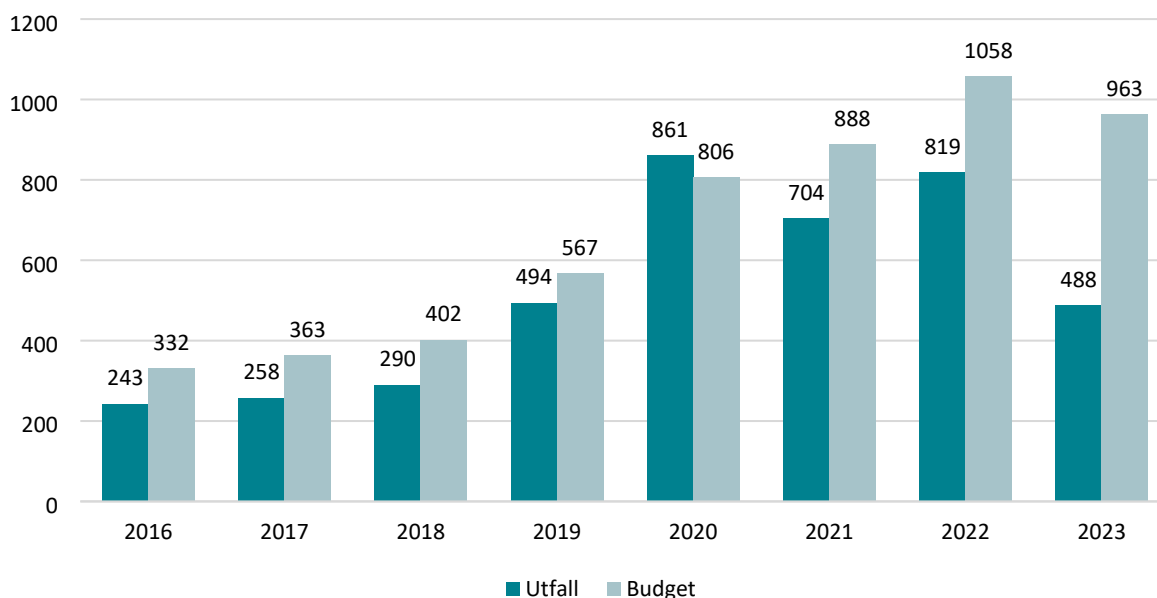
Kommunens investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgick år 2023 till 488 mnkr vilket är 475 mnkr lägre än budget. Orsaken till att investeringsvolymen blev så mycket lägre än budget beror bland annat på att det budgeterade beloppet för inköp av markreserv inte användes, det innebär en avvikelse jämfört med budget på 150 mnkr. Investeringsramen för den nybyggda simhallen har inte heller förbrukats då Linköpings kommun och leverantören inte är överens om den slutgiltiga överenskommelsen.

En annan stor avvikelse är att samhällsbyggnadsnämnden under året genomfört investeringar till ett belopp om 325 mnkr, vilket är 63 mnkr lägre än budgeterat. Det utnyttjade utrymmet förklaras av att Ullevileden har blivit försenad jämfört med budget.

Kultur- och fritidsnämnden har under året haft investeringsutgifter på 6 mnkr jämfört nämndens budget på drygt 82 mnkr, det utrymme som inte används beror på försenade och framskjutna projekt.

Nettoinvesteringar per år, mnkr

Kommunens investeringsvolym kommer fortsatt vara hög under kommande år. En högre investeringsvolym medför ökade avskrivningar och driftskostnader vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar. När kommunen tar upp externa lån för att finansiera investeringar uppstår räntekostnader vilket tränger undan driftsmedel för att bedriva verksamhet. Investeringar i mark, fastigheter och större anläggningar som är långsiktiga kan lånefinansieras då kommande generationer kommer att nyttja dem under många år och mark normalt inte förlorar i värde. För att kunna finansiera övriga investeringar med egna medel behöver kommande års resultat vara positivt. Ett positivt resultat innebär också att kommunen får utrymme att amortera på upptagna lån.

Finansiering av investeringar, mnkr

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Nettoinvesteringar	494	861	703	819	488
Balanskravsresultat	39	180	721	429	499
Avskrivningar	211	216	218	238	277
Nya externa lån	0	400	500	0	200
Egen likviditet	244	65	0	152	0
Självfinansieringsgrad	51%	46%	134%	81%	159%

Självfinansieringsgrad är ett nyckeltal som visar i vilken utsträckning en organisation kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten. Självfinansieringsgrad beräknas: Årets resultat plus avskrivningar i procent av kommunens nettoinvesteringar. En självfinansiering under 100 procent av årets investeringar skapar ett nyupplåningsbehov. Vid beräkningen av självfinansieringsgraden används balanskravsresultatet eftersom årets resultat så kraftigt påverkas av icke realiserade marknadsvärderingar.

Tack var det höga balanskravsresultatet under 2023 och att investeringsutfallet är så mycket lägre än budget har Linköpings kommun en hög självfinansieringsgrad under 2023. Dock kommer flera av nämnderna begära att investeringsutrymmet för försenade projekt blir överflyttat till 2024 års budget och därmed kommer de försenade projekten att påverka kommande års självfinansieringsgrad.

Kommunens exploateringsverksamheten

Årets resultat från exploateringen uppgår till 76 mnkr, vilket är 2 mnkr lägre än budget. Resultatet för året har minskat beroende på kostnader av engångskaraktär avseende medfinansiering till statlig infrastruktur, denna kostnad uppgår till 112 mnkr.

Försäljning av mark/byggrätter uppgår till 171 mnkr för året, vilket historiskt sett är en hög volym men ändå väsentligt lägre än förväntat inför året. Intäkterna från markförsäljningen består av ett fåtal projekt där Stångåstadens markköp i Folkungavallen och Djurgården står för drygt 100 mnkr av intäkterna. Sammanlagt har mark sålts inom åtta projekt vilket historiskt sett är ett lågt antal. Även antalet ingångna markanvisningsavtal under året är lågt jämfört med tidigare år.

Flertalet äldre projekt har avslutats under året vilket medfört ett positivt resultat.

Kommunens resultat för exploateringsverksamheten, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Bokslut 2022
Intäkter markförsäljning	171	78	225
Exploateringsbidrag och övriga intäkter	4	15	38
Vinst avslutade projekt	28	0	40
Summa intäkter	202	93	303
Kostnader försåld mark	-13	-12	-29
Förlust avslutade projekt	-1	0	-26
Övriga kostnader	-2	-3	-2
TRV medfinansiering (förbifart Himna & landningsbana)	-112	0	
Summa kostnader	-127	-15	-57
Resultat	76	78	246

Väsentliga personalförhållanden

Antalet medarbetare är 10 259 personer, en minskning med 261 jämfört med föregående år. Det motsvarar 9 122 årsarbetare. Dessutom tillkommer 1 745 personer med timlön. Den direkta personalkostnaden³ uppgick till 4 236 mnkr, en ökning med 191 mnkr jämfört med 2022.

Antal medarbetare med tillsvidare- och visstidsanställning med månadslön

	December 2022	December 2023
Antal tillsvidareanställda	9 949	9 938
<i>varav barn- och ungdomsnämnden</i>	4 791	4 703
<i>varav bildningsnämnden</i>	689	699
<i>varav Leanlink</i>	2 441	2 471
Antal visstidsanställda med månadslön	571	321
Summa antal anställda med månadslön	10 520	10 259

Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning har ökat med 1,3 procentenheter till 87 procent. Det största utvecklingsbehovet finns på Leanlink, dock ses en ökning det senaste året med 4,2 procent till 68,8 procent. Förutom tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön finns timavlönade medarbetare som under året vid ett eller flera tillfällen har arbetat i kommunen. Summan utförda timmar med timlön är 765 355 timmar, en minskning jämfört med föregående år med ungefär 376 000 timmar. De arbetade timmarna motsvarar 387 årsarbetare. Under året betalades 219 mnkr ut i timlön. Den ökade andelen heltidsanställningar och minskningen av utförd tid med timlön kan kopplas till det utvecklingsarbete som pågår med bemanningsplanering och schemaläggning.

Summan utförda timmar med mertid och övertid är 112 585, en minskning jämfört med föregående år med ungefär 25 000 timmar. Värdet ökade dock markant föregående år vilket innebär att även årets värde är högt jämfört med åren innan. Majoriteten av timmarna är på Leanlink vilket kan tillskrivas det svåra bemanningsläget. Utbetalad ersättning för mertid och övertid uppgår till 42 mnkr.

Andelen externa personalavgångar under året är 9,9 procent och har därmed minskat med 0,2 procentenheter sedan föregående år. I en jämförelse mellan förvaltningarna ses det högsta värdet på Leanlink följt av Kommunledningsförvaltningen och Social- och omsorgsförvaltningen. På Leanlink ses en markant ökning jämfört med föregående år och andelen externa personalavgångar där är 18,1 procentenheter. I en jämförelse mellan yrkesgrupper ses det högsta värdet i gruppen vård och omsorgsarbete. Genomsnittsåldern för pension är 65,2 en ökning med 0,6 procent jämfört med föregående år.

Den totala sjukfrånvaron är 8,0 procent, en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. I princip alla förvaltningar har sänkt sjukfrånvaro. Den minskade korttidssjukfrånvaron skulle kunna kopplas till att de arbetsmiljöåtgärder som vidtagits de senaste åren nu börjar ge effekt. Exempel på insatser är införandet av ett riskorienterat arbetssätt för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa och ett utvecklingsarbete för att få till systematiken i arbetsmiljöarbetet. I kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ses förbättrade resultat på alla förvaltningar.

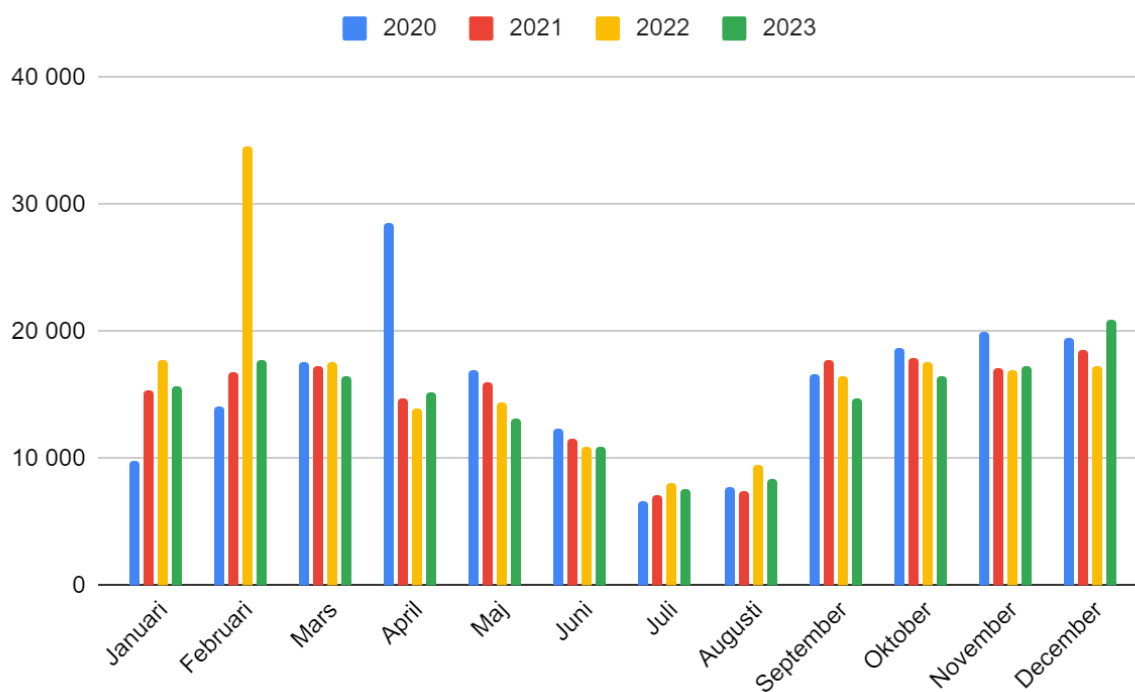
³ *Exklusive sociala avgifter, pensioner och övriga personalkringkostnader*

Total sjukfrånvaro 2020–2023 (procent)

	2020	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro	8,6	8,0	8,4	8,0
Ålder 0–29 år	8,6	7,7	8,4	8,1
Ålder 30–49 år	8,2	7,6	7,8	7,3
Ålder 50-år	9,2	8,6	9,3	8,7
Män	6,2	6,0	6,4	5,9
Kvinnor	9,3	8,6	9,0	8,6
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag)	37	40	39	42
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) män	25	30	28	30
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) kvinnor	39	42	42	44

Sjuklönekostnaden uppgick till 126 mnkr, en minskning med 16 mnkr jämfört med föregående år. Diagrammet beskriver sjuklönekostnaden för respektive månad i jämförelse med föregående år.

Kommunens sjuklönekostnader inklusive PO-tillägg, tkr

Förväntad ekonomisk utveckling

Under 2023 beräknas många av Sveriges kommuner gå med underskott och att andelen sedan ökar ytterligare under 2024. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen och möjligheten att nå balans igen framöver. Enligt SKR:s decemberprognos förväntas att KPIF sjunker till 2,4 procent under 2024 för att under perioden 2025 till 2027 ligga runt eller strax under 2 procent.

SKR bedömer att resultaten för Sveriges kommuner börjar återhämta sig igen under 2025, men att de långsiktiga ekonomiska utmaningarna ser väldigt olika ut beroende på kommunerna ekonomiska styrka, struktur, investeringsbehov, skuldsättning och framtida befolkningsförändringar. En avgörande faktor för denna prognostiserade återhämtning av kommunal ekonomi bygger även den på att inflationen går ner till betydligt lägre nivåer och därmed får en kraftig påverkan på pensionskostnaderna.

Linköpings kommun har en stark balansräkning och både kommunens och kommunkoncernens soliditet är hög i jämförelse med andra kommuner. Under 2023 har kommunen påverkats mycket av de ökade pensionskostnader och under 2024 beräknas dessa stiga ytterligare. En av kommunens största långsiktiga utmaningar är att hantera de demografiska förändringarna, där färre barn innebär färre elever och minskningar av skolan budgetramar, samtidigt som fler äldre innebär ett ökat behov inom främst äldreomsorgen.

En annan stor utmaning framöver är kommunens ökade investeringsbehov. Ökade investeringar behöver finansieras antingen med ökade resultat eller högre belåning. Om kommunen tar upp externa lån för att finansiera investeringar uppstår räntekostnader vilket tränger undan driftsmedel för att bedriva verksamhet. Men även att finansiera investeringar med ökade resultat får effekten att dessa inte kan användas till driften.

För att den, i relation till andra kommuners, positiva ekonomiska situationen ska kunna behållas är det av stor vikt med en god kostnadskontroll och hög budgetdisciplin. För att möta framtida utmaningar krävs långsiktig planering, effektivisering och prioritering mellan verksamheter för att fortsättningsvis ha en ekonomi i balans.

Ekonomiska sammanställningar

Här redovisas kommunens resultaträkning samt drift- och investeringsredovisning. Avsnittet innehåller också tillämpade redovisningsprinciper. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed och utifrån rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, med undantag av pensionsredovisningen.

Resultaträkning kommunen, preliminärt bokslut

	Preliminärt bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	2 048	1 918	130	1 908
Verksamhetens kostnader	-12 406	-12 240	-167	-11 562
Jämförelsestörande poster	0		0	0
Jämförelsestörande poster, Exploateringsverksamheten	76	78	-3	246
Avskrivningar	-277	-263	-14	-238
Verksamhetens nettokostnader	-10 560	-10 507	-53	-9 645
Skatteintäkter	8 853	8 647	206	8 422
Generella statsbidrag, utjämning kommunövergripande*	1 080	1 026	54	1 096
Generella statsbidrag som ingår i nämndernas budget och bokslut**	32	32	0	34
Kommunal fastighetsavgift	310	312	-2	295
<i>Summa skatteintäkter o bidrag</i>	<i>10 276</i>	<i>10 018</i>	<i>258</i>	<i>9 848</i>
Verksamhetens resultat	-284	-489	205	202
Finansiella intäkter	1 064	472	592	349
Finansiella kostnader	-213	-123	-90	-120
Jämförelsestörande poster, orealiserade vinster och förluster i värdepapper (marknadsvärdering)	-197	0	-197	-865
<i>Summa finansnetto</i>	<i>654</i>	<i>349</i>	<i>305</i>	<i>-636</i>
Resultat efter finansiella poster	370	-140	510	-434
lanspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		140	-140	
ÅRETS RESULTAT	370	0	370	-434
<i>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</i>	<i>499</i>			<i>429</i>

*1 resultatet ingår skatteintäkter på 2,3 mnkr som härrör kostnadsutjämning 2022. På grund av ett fel hos Statistiska centralbyrån rättades detta med en extra utbetalning från Skatteverket i april 2023. Hantering för extra utbetalning/inbetalning gäller samtliga kommuner i Sverige.

**Statsbidrag om sammanlagt 32 mnkr som avser nämndernas verksamheter ska enligt RKR och SKR redovisas som generella statsbidrag vilket innebär att de flyttas från "Verksamhetens intäkter" till "Generella statsbidrag" i resultaträkningen ovan. Justeringen har gjorts för både budget- och utfall i resultaträkningen ovan.

Driftredovisning kommunen, preliminärt bokslut

	Preliminärt bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Kommunfullmäktige	16	16	1	14
Kommunens revisorer	6	6	0	5
Kommunstyrelsen	595	599	5	589
<i>varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen</i>	<i>507</i>	<i>599</i>	<i>92</i>	<i>555</i>
<i>varav verksamhetsstöd och service</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>-2</i>	<i>-8</i>
<i>varav Leanlink</i>	<i>86</i>	<i>0</i>	<i>-86</i>	<i>42</i>
Överförmyndarnämnden	20	19	-1	16
Valnämnden	1	1	0	5
Äldrenämnden	1 614	1 634	20	1 519
Social- och omsorgsnämnden	1 778	1 725	-53	1 671
Barn- och ungdomsnämnden	3 887	3 831	-56	3 750
Bildningsnämnden	826	843	17	782
Kultur- och fritidsnämnden	442	446	3	409
Samhällsbyggnadsnämnden	547	545	-1	524
Exploateringsverksamhet*	-76	-78	-3	-246
Arbetsmarknadsnämnden	615	625	10	574
Bygg- och miljönämnden	70	68	-2	61
Delsumma verksamheten	10 341	10 280	-61	9 673
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	224	156	-69	113
Intern ränta*	-43	-43	1	-30
Ersättning från staten för höga sjuklönekostnader under Coronapandemin	0	0	0	-32
Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet	0	81	81	0
Finansenheten exkl. finansiella poster	0	0	0	0
Avgår generella statsbidrag hos nämnderna	32	32	0	75
Avgår externa finansiella poster hos nämnderna	5	0	-5	0
Verksamhetens nettokostnader	10 560	10 507	-53	9 800

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat

Förändringar av nämndernas budgetramar som finansierats med kommunstyrelsens resursmedel eller justeringar som avser försenad nytillkommen verksamhet efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2023 den 6 december 2022 enligt nedan:

- Justering av budgetram för äldrenämnden och generella statsbidrag gällande statsbidraget "Säkerställ en god vård och omsorg om äldre" justeras med 55 mnkr. Beslut KS 230509 §148
- Kompensation pris och lön på sammanlagt 21 mnkr genomförs för nytt avtal för Kommunal (11,7 mnkr) och ökade hyror externa fastighetsägare (9,3 mnkr). Äldrenämnden kompenseras med 6,6 mnkr, social- och omsorgsnämnden med 6,7 mnkr, barn- och ungdomsnämnden med 7,4 mnkr och bildningsnämnden med 0,3 mnkr. Detta finansieras med reserv för pris och lön. Beslut KS 230509 §148
- Justering för försenad driftstart av simhallen innebär att Kommunstyrelsens ram har minskat med 31,15 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Justering för försenad driftstart av Vasahallen innebär att Kultur och fritidsnämndens ram har minskat med 4,724 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Justering för försenad driftstart av Fenomenmagasinet innebär att Kommunstyrelsens ram har minskat med 2,2 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Resursmedel på sammanlagt 16,5 mnkr till Kultur- och fritidsnämnden för anläggningsbidrag (7 mnkr), Social- och omsorgsnämnden för upprustning boende, säkerhetsläge och lågröskelboende (8,5 mnkr) samt till Samhällsbyggnadsnämnden för trygghetsåtgärder (1 mnkr). Beslut KS 231114 § 333
- Justering för försenad driftstart av fyra anläggningar innebär att Kultur och fritidsnämndens ram har minskat med 3,1 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.

Investeringsredovisning kommunen, preliminärt bokslut

	Bokslut 2023	Investeringsram 2023	Avvikelse
Kommunstyrelsen	137	437	300
<i>varav kommunledningsförvaltningen</i>	56	355	299
<i>varav verksamhetsstöd och service</i>	79	78	-1
<i>varav Leanlink</i>	2	4	2
Äldrenämnden	3	11	8
Social- och omsorgsnämnden	2	1	-1
Barn- och ungdomsnämnden	10	26	16
Bildningsnämnden	2	9	7
Kultur- och fritidsnämnden	6	82	77
Samhällsbyggnadsnämnden	325	389	64
Arbetsmarknadsnämnden	3	5	2
Bygg- och miljönämnden	0	1	1
Summa	488	963	475

Kommunens investeringsram har utökats enligt beslut KS 2022–73 med totalt 230 mnkr

- 1,3 mnkr till Arbetsmarknadsnämnden för bevakningsbil
- 10,3 mnkr till Äldrenämnden för medicinskåp
- 188 mnkr till Kommunstyrelsen för nya simhallen och investeringar i säkerhet och civilt försvar
- 30 mnkr till Kultur- och fritidsnämnden avseende motionsspår i Ekängen, konstgräsplan i Linghem, inventarier i Vasahallen, nya simhallen, ny traktor vid Gamla Linköping sam återläningsmaskin på biblioteket

Kommunens investeringsram utökats enligt beslut KS 2023–89 med totalt 17,5 mnkr

- 17,5 mnkr till Verksamhetsstöd och Service för ytterligare investeringar i IT-utrustning

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Bokslutet är upprättad i enlighet med Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, med undantag från redovisning av pensionsskuld.

I preliminärt bokslut för 2023 har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i årsredovisningen för 2022.

Redovisning av pensionsskuld

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning. Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning, den så kallade blandmodellen.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-06 § 472 att värdeförändringen år 2023 av pensioner intjänade före 1998 ska redovisas mot eget kapital.